

عنوان مقاله:

اندازه گیری درجه تخریب محیط زیست در کلان شهرهای ایران با استفاده از تکنیک تحلیل مولفه های اصلی

محل انتشار:

فصلنامه اقتصاد کشاورزی، دوره 8، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

حمید امیرنژاد - دانشیار اقتصاد کشاورزی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

مریم سالاری بردسیری - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس تهران

خلاصه مقاله:

رشد جمعیت جهان و رشد سریع فعالیتهای اقتصادی که در گذشته ایجاد شده است، همچنان باعث خسارات شدید محیط زیستی میشود. حفاظت از محیط طبیعی جهان بيتدید یکی از چالش برانگیزترین مسایل در ده های آینده است. هدف از این مطالعه، اندازه گیری درجه تخریب محیط زیست بر اساس شاخصهای منتخب با استفاده از یک تکنیک چند متغیره به نام تحلیل مولفه های اصلی میباشد. برای این منظور، متغیرهای تولید ناخالص داخلی، سوخت مصرفی، تراکم نسبی جمعیت، دسترسی به آب سالم و فاضلاب، میزان مرگ و میر و جمعیت طبق داده های آماری سال 1388 مورد استفاده قرار گرفتند. نتایج نشان میدهد که بردارهای مولفه اصلی، قدرت بیانکنندگی در حدود 07 درصد از تغییرات در سطح تخریب محیط زیست را دارا میباشند. متغیرهای تولید ناخالص داخلی سرانه و تامین فاضلاب نقش مهمی در طبقه بندی استانهای کشور از لحاظ درجه تخریب محیط زیست در مقایسه با متغیرهای مصرف سوخت و میزان رشد جمعیت ایفا میکنند. همچنین، در استانهایی که میزان مرگ و میر بالایی دارند، درصد بالاتری از جمعیت با فقدان سیستم فاضلاب و در عین حال تولید ناخالص بیشتر با جمعیت متراکمتر و در نتیجه سطح پایین تر از کیفیت محیط زیست مواجه هستند و برعکس. به این ترتیب، شهرهای تهران و اصفهان با توجه به مقادیر مولفه های اصلی منتخب در طبقهبندی درجه تخریب محیط زیستی شهرهای مورد مطالعه در طبقه حد بالا قرار میگیرند. پیشنهاد میشود تدابیر محیط زیستی متناسب، با توجه به نتایج حاصل برای هر استان در کشور برای تعدیل متغیرهای تعیین شده اصلی تخریب اتخاذ گردد.

کلمات کلیدی:

تخریب محیط زیست، تحلیل مولفه اصلی، تولید ناخالص داخلی سرانه، تامین فاضلاب، میزان جمعیت و کلان شهرهای ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/763248>

